

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Esterházy János tisztelők!

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy az Esterházy János Szülőföldjéért Egyesület nevében, szülővárosomban köszönhetem Önöket és méltathatom Isten szolgája, Esterházy János erkölcsi magatartását és minden korosztály számára példaértékű áldozatvállalását. Hiszem, hogy sokunk emlékezetében még frissen élnek nemzeti ünnepünkhöz kapcsolódó megemlékezések, koszorúzási ünnepek, különböző társadalmi rendezvények és fórumok, ugyanúgy a 70. évfordulóját ünneplő Csemadok különböző kulturális rendezvényei. Eseményekben nagyon gazdag az idei március. A mai megemlékezés és Esterházy János boldoggá avatásáért szentelt ünnepi mise is a rangos események sorát gyarapítja. Akár ha az ő életére vetítjük ki a márciust, akkor elmondhatjuk, hogy március 14-én látta meg a napvilágot Nyitraújlakon és ugyanebben a hónapban, március 8-án, 56 évesen adta át lelkét az Úrnak végelgyengülésében. És az sem véletlen, hogy ebben a hónapban, pontosan 2 hete adták át a Szent István Bazilikában a róla elnevezett kitüntetések. S annak is jelzésértéke van, hogy rendhagyó módon az Isten házában vehette át a Nyitrai Egyházmegye püspöki helynöke és az egykori vatikáni nagykövet asszony a kitüntetések. És hogy még mindig márciusnál maradjunk: 2 nap múlva, azaz március 25-én hétfőn Krakóban kerül sor Isten szolgája Esterházy János boldoggá avatási perének megkezdésére.

Sokat töprengtem azon, hogy milyen tartalommal töltssem meg beszédemet, hiszen Önök számára is köztudott Esterházy János példaadása, aki még meggyötörten is a cellában, vasárnaponként, az ellenségeiért és fogvatartóiért imádkozott. Azt is nagyon jól tudják Önök, hogy a legnagyobb politikai tette az volt, hogy egyedüli képviselőként nem szavazta meg a zsidók elhurcolásáról szóló törvényt, s azt is nagyon jól tudják, hogy nem a biztos megélhetést és a megmenekülést jelentő kényelmes életet választotta, hanem a meghurcoltatást, a kényszermunkát, a megaláztatást. Töprengésem végén úgy döntöttem, hogy a bennem megérlelődött és kialakult érzéseimről és benyomásaimról szólok most Önökhöz.

Kedves Hölgyeim és Uraim! Mindannyian tudjuk, nincsenek véletlenek. Ez okból nem is tartom véletlennek, hogy idestova nem egészen 10 éve oda kerültem pedagógusi szolgálatba, ahová Esterházy János hamvai kerültek végső nyugalomra. Hálatelt szívvel gondolok most arra a csodálatos akaraterővel megáldott emberre, akinek volt hite és ereje, hogy a saját telkén iskolát építsen és alapítson, s ebből az erejéből és hitéből még arra is futotta, hogy Esterházy János végső nyughelyét, a Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolnát is megépítse. Paulisz Boldizsárnak hívják ezt a csodálatos embert. Igaz, már ő is

átadta lelkét a Teremtőnek, de róla még mindig jelen időben beszélek, mert az ő munkáját és keze nyomát épületek és emlékhelyek őrzik. Aki már járt Alsóbodokon a Zarándokközpontban, sok-sok olyan emlékhelyet talál, mely Paulisz Boldizsár nevéhez köthető. Nos, ettől az embertől sokat tanulhattam, legfőképpen azt, hogy soha nem szabad feladni a harcot, azt is, hogy tettek nélkül mit sem ér az ember és legfőképpen azt, hogy magyarságunkat soha és semmilyen körülmények között ne adjuk fel! Az ő közvetlen közelében kerültem egyre közelebb Esterházy János életútjának megismeréséhez. Ez sarkallt engem is arra, hogy a gróf halálának 60. és halálra ítéletének 70. évfordulóján minél több diák és tanuló ismerje meg Esterházy János életét és így sikerült egy Kárpát-medencei műveltségi vetélkedőt meghirdetni és megszervezni, melyre 49 diákcsapat nevezett be nemcsak hazai iskoláinkból, hanem Magyarországról, Erdélyből, Székelyföldről és Kárpátaljáról is. Ezzel a rangos vetélkedővel sikerült közelebb kerülnöm Esterházy Alice asszonyhoz, akit nagyon meghatott a diákok részéről az édesapja iránti érdeklődés és a tanulók alapos felkészültsége. Talán az sem volt véletlen, hogy a vetélkedőt annak a gimnáziumnak a diákjai nyerték, melynek padjait egykoron az a Gubík László koptatta, aki aztán évek múltán az Esterházy Akadémiát alapítja meg. És ha már a személyes kapcsolatokról tartunk, azt sem tartom véletlennek, hogy a mai rendezvény szervezője, az a Dániel Erzsébet, akit 2 éve az Esterházy János nevéhez köthető Pro Probitate - Helytállásért díjjal tüntettek ki. Ezúton is gratulálok neki ehhez!

Még visszatérve Alsóbodokhoz: büszkeséggel tölt el, hogy évről évre részese lehettem annak a körforgásnak, melyet legfőképpen Paulisz Boldizsár indított el a kápolna alapkövének szentelésétől a 2017. szeptember 16-i gyászszertartásig, melyen tudtommal Önök közül is többen részt vettek. Itt jegyzem meg: többen tévesen újratemetésről adtak és adnak hírt. Nem így van. Temetésről kell beszélnünk, melyről Esterházy Alice úgy nyilatkozott, hogy ez élete egyik legszebb napja volt, mivel az ő apja méltó egyházi keretek közt lett szülőföldjén végső nyugalomra helyezve. Attól a naptól kezdve ez idáig közel ötezren zarándokoltak el Isten szolgája, Esterházy János sírjáiig. Sokunk számára emlékezetes marad Áder János köztársasági elnök és felesége látogatása, az egyházi személyiségek közül kiemelném Böjte Csaba ferences szerzetest, aki megjegyezte, örülne, ha Felvidék Csíksomlyója lehetne az Esterházy János Emlékhely. Az elmúlt év végén Magyarország mongol nagykövete is tiszteletét tette Alsóbodokon. Legutóbb a Charta XXI. Mozgalom megalapítója Surján László járt a kápolnában tartandó misén egy népesebb csoporttal.

Említettem, hogy a bennem kialakult Esterházy-képről is szót ejtek: a Zobor vidéken megtartott konferenciák, ünnepi megemlékezések, táblaavatások,

koszorúzási ünnepek mellett számomra a leghitelesebb és legbensőségebb kép az az esemény, amikor a mára már teljesen elszlovákosodott Nyitraújlakon, a március 15-i ünnepség alkalmából, a magyarországi testvériskolánk felkokárdázott diákcsoportját vezetem, s ekkor kíváncsiságból hozzám jött egy görnyedt hátú szlovák néni és megkérdezte, természetesen szlovákul, hogy mit keresünk ennyien március idusán a faluban? Amikor kiejtettem Esterházy János nevét a számon, a néni derűs arccal arról kezdett mesélni, hogy a gróf urat mennyire szerette mindenki a faluban, s hogy ő is mindenkit, szlovákot, magyart, zsidót vagy cigányt előítéletek nélkül kedvelt és szeretett. Öröm sugárzott a néni arcáról, amikor kimondtam Esterházy János nevét. Számomra ez volt a legmeggyőzőbb és leghitelesebb vallomás egy görnyedt hátú szlovák néni részéről, akinek a hangját és vallomását meg kellene hallania minden olyan kételkedőnek, aki kétségbe vonja Esterházy János példaértékű magatartását, aki a krisztusi szeretetet és megbékélést hirdette nemcsak az emberek, hanem a nemzetek és nemzetiségek közt is. Ekkor erősödött meg bennem az a felismerés, hogy joggal tarthatjuk őt példaképnek, a krisztusi szeretet megtestesítőjének. Csodálattal és meghatottsággal töltött el, hogy az ő mára már teljesen szlovák nemzetiségű szülőfalujának kultúrházában magyar műsort adhattak diákjaink és ennek a falunak zsúfolásig megtelt templomában magyar nyelven hangozhatott el Esterházy János lelki üdvéért felajánlott mise, melynek végén nemzeti imádságunk is felcsendülhetett. Itt szeretnék szólni arról is, hogy egyelőre a hivatalos szlovák egyház kivár és finoman szólva tartózkodó és visszafogott. A másik fontos észrevétel a boldoggá avatási per posztulátorától, Pawel Cebula atya részéről hangzott el: miszerint a politikának háttérbe kell vonulnia és Esterházy Jánost nem kimondottan politikusi és történelmi szemmel kell vizsgálnunk és megítélnünk, mert ez tévutakra vezethet, hiszen ezen a téren sajnos nem egyértelműek a vélemények, vagyis figyelmünket a keresztény életre, hitre, a krisztusi szolgálatra, az önfeláldozásra kell irányítanunk. Ebben van nagy szerepük lelkipásztorainknak, a katolikus papságnak, hogy a szlovák testvérek felé is üzenjenek a híveik táborában. Úgy gondolom, hosszú és fáradságos út előtt állunk a cél elérése érdekében. Ehhez mindannyiunk összefogására lesz szükség. Innen is szeretném biztatni Önöket, látogassanak el az Esterházy János Zarándokközpontba. Szeretettel hívom Önöket a minden hónap első szerdáján az alsóbodoki Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolnában tartandó misékre, melyek rendszerint 17.00 órakor kezdődnek, ezt megelőzően a böjti időszakban keresztútjárásra is sor kerül. A legközelebbi mise április 3-án (szerdán) lesz a Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolnában, melyet Borka Iván muzslai plébános fog celebrálni.

Kedves Jelenlévők! Ahogy beszédem elején hangsúlyoztam nem kis mértékben Paulisz Boldizsárnak köszönhető, hogy Isten szolgája Esterházy János hamvai szülőföldjére kerültek vissza. Akinek további érdeme van abban, hogy az Esterházy János életét, szenvedéstörténetét megismerjük, az Molnár Imre, aki összekötő kapocs mind az egyházak, mind a testvérm nemzetek közeledésében. Az ő lengyel kapcsolatainak és imádságos lelkületének is köszönhető a közeledés. Neki is köszönhető, hogy egyre több lengyel zarándok látogat el Alsóbodokra. A már említett Nyitraújlak egykori polgármestere Karol Bútor, a falu helytörténésze Cyprián Bíró vagy akár František Mikloško, azok a személyek, akik segítettek és továbbra is segíthetnek a boldoggá avatás ügyének. Épp a napokban érkezett a Zarándokközpont címére egy üzenet a csehországi Mírov polgármesterétől, aki mindenképpen ott szeretne lenni március 25-én Krakkóban František Lízna atyával együtt, akit Molnár Imre szellemesen a csehek Bőjte Csabájának nevezett el. Itt kell kiemelnem a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségét, akik rendszeresen megemlékezést tartanak a mírovi rabtemetőben Rákóczi Anna szervezésében. Ezekről a megemlékezésekről nem hiányozhat a már említett polgármester sem, Lubomír Pejchal, aki saját maga gondoskodik az emlékhely karban- és tisztántartásáról.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Barátaim! Ezek azok a jelek, mozzanatok, melyek bizonyságul szolgálnak Isten szolgája Esterházy János mártíromsága mellett.

Végezetül engedjék meg, hogy Marek Jedrasewszki krakkói érsek március 8-i (megjegyzem a dátum sem véletlen, hiszen ez Esterházy János halálának a napja) pásztori leveléből idézzek: Esterházy János egyik börtöntársa karjaiban halt meg, aki a tizenöt évre elítélt Vasil Hopko, görögkatolikus püspök volt. Honfitársainak küldött egyik utolsó üzenetében ezt írta: „Ezen a földön születtem, szívem, lelkem oly mélyen gyökerezik ebben a földben, hogy itt maradok köztetek és veletek együtt fogom átélni a sötétség napjait is...Egyet kérek tőletek: egy pillanatra se tévesszétek szemetek elől lelkünk két nagy kincsét, nemzeti öntudatunkat és a Krisztusba vetett hitünket.” Életében teljes mértékű tanúságot tett arról, hogyan lehet a XX. század totalitárius diktatúrái hatalmának árnyékában hőiesen kifejezni az Úr Isten iránti hódolatunkat és egyedül csak őt szolgálni hűséggel. Az ő életpéldája számunkra rendkívül aktuális marad, különösen most, amikor megmérettetik az európai kereszténység sorsa.

Szeretettel biztatva titeket, Kedves Testvéreim, kérem a ti buzgó imáitokat is Esterházy János mielőbbi boldoggá avatásáért.”

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Hajtman Béla, az Esterházy János Szülőföldjéért Egyesület ügyvezetője